

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz.
Hídszint. (Arany Bika bérház.) Tel: 41-13 (7 mellék-
állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 4-11-ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz.
(Arany Bika bérház) félemelet. Tel: 41-13 (7 mellék-
állomással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

A jó gazda ébersége

A vetésterv hiánytalan teljesítése után a dolgozó paraszt még nem teheti ölle a kezét, hogy a természetre bizza a termés beérését. Félő gonddal örködik tovább is azon, hogy a kiadós esők után a nagyobb és jobb termés minden feltételét biztosítsa. Az országos esők meghozták ugyan a döntő fordulót a terméskilátások lényeges megjavítására, ez a fordulat azonban nemcsak a hasznos termő növényt erősítette és erősíti meg rohamo, fejlődésében, hanem megismosítja a kártékony gyomot is, amely elszívja a hasznos növények elől a föld tápértékét sőt ellenintézkedések hiányában az élteő naplényt és levegőt is elvonja a feltőkeltő növényről. A tapasztalat azt mutatja, hogy a kiadós esők után a kártékony növények sokkal rohamosabban erősödnek, mint a hasznosak és ha nem küzdenek elléük, valóságos elburjánzóznak, régül az eső minden áldását ezek szívnák el a hasznos növények elől.

A gyomirtás fáradságos munkájának jelentőségére éppen ezért nem ok nélkül hívta fel nyomatékosan a földművelésügyi miniszter a dolgozó parasztok figyelmét, a DÉFOSZ pedig nem hiába adta ki máris a részletes tájékoztatót a gyomirtás módzairól. Olyan aprómunkáról van itt szó, amely a termés hozamának és minőségének feljavításában hatalmas eredményeket ígér. Minél alaposabb a gyom irtása, minél többször kapáljuk ki a hasznos növény közeléből a kártékony növényeket annál több nedvesség és táplálék marad a földben a hasznos növény részére, annál több eredményt ígér munkánk a közönség és saját magunk javára. Ha nem elégszünk meg a szokásos kétszeri kapálással, lényegesen fokozhatjuk termésünk hozamát. Tengeriben 5-6, burgonyában pedig 10 mázgával javul a termés hozama holdanként már a harmadik kapálás hatására is, de az ennél többszöri kapálás is kifizetődik, ha nem is ilyen nagy mértékben. A jó gazda ezért a fejlődés idejében gyakran megtekintí kapás növényeit és mielőlt észreveszi, hogy a gyom megint kezd felütni fejét, kézi erővel, vagy kapáló géppel nyomban nekiesik és nem nyugszik, amíg ki nem irtotta utolsó szálját. Irtóhadjárata azonban kiterjeszt a szomszédok mesegyékre és dőlőutakra is, hogy termőföldjéről a gyomterelés lehetőséget is távolítsa. Csak egyre kell ügyelni, nehogy a kapó vágása a gyom mellett a hasznos növényt is érje, nehogy a hasznos igyekzet kártévéssé váljék.

Amikor a gazda így minden erejével felveszi a küzdelmet a hasznos növények ellensége, a gyom ellen, nemcsak a több és a jobb termésért, a nagyobb jövedelemért küzd, hanem azért is, hogy minél kisebb mértékű szorítsa a termő mezők selejtjét, a silány termést. Amikor a dolgozó paraszt a gyom irtásán is beveszi a termelési veszeny feltételei közé, egyben feltételek ismeri el a város és a falu dolgozóinak egymásraultaságát és szolgálja a munkás-paraszt szövetség célkitűzéseit. A gyom minden vonatkozásban ellensége a népi demokráciának és ezért a népi demokrácia hívei minden vonatkozásban küzdenek a gyom ellen.

Amikor a dolgozó paraszt lankadlan erővel irtja a gyomot, hitelt tesz politikai meggyőződése mellett is, meértül, miért kell egyéb

Ünnepélyesen kicserélték a magyar—csehszlovák szerződés ratifikációs okmányait

Magyar és csehszlovák államférfiak nagyjelentőségű megnyilatkozásai a szerződés jelentőségéről
A két nép szövetsége a Szovjetunió vezette békefront további megerősödését is jelenti

Prága: A prágai külügyminisztérium tanácstermében csütörtök délelőn ünnepélyes keretek között folyt le a magyar-csehszlovák barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés ratifikációs okmányainak kicserélése. Az ünnepélyes aktusnál jelen voltak a ma-

gyar kormányküldöttség tagjai, a csehszlovák kormány tagjai, élükön Zapoteczky miniszterelnökkel. A ratifikációs okmányok kicserélése és az eről felvett jegyzőkönyv aláírása után Clementis csehszlovák külügyminiszter mondott beszédet.

Clementis: Minden téren példátlan távlatok nyílnak meg előttünk

— A szerződés ratifikációs okmányainak kicserélésevel megtettük az utolsó lépést, amelyet országaink alkotmányai a dicsőséges és történelmi jelentőségű okmány jogérvényességéhez előírnak. A csehszlovák kormányküldöttség budapesti látogatása és a magyar kormányküldöttség mostani látogatása során a két nép spontán kifejezést adott annak, hogy kívánja a Csehszlovákia és Magyarország közötti tartós barátságot, az országaink közötti együttműködést és kölcsönös segélynyújtást nemcsak a legnagyobb veszedelmek és fenyegető támadás idején, hanem abban a munkában is, amelynek célja a tartós béke biztosítása, a szocialista Csehszlovákia és a szocialista Magyarország felépítése. Mivel ebben a törekvésünkben biztalan támaszkodhatunk közös nagy feladatunkra, szövetségességre és szomszédunkra, a hatalmas Szovjetunióra, nem kétséges, hogy céljainkat elérjük. Belső politikai és gazdasági fejlődésünk felszabadításunk óta jelentékenyen előrehaladt úgy, hogy lerakhatjuk országaink szocialista átépítésének szilárd alapjait. Népeink véglegesen túljutottak a tökéletes rendszer korszáján, amely gazdasági válságokba és nyomorúságba döntötte őket és minduntalan fenyegette nemzeti szabadságunkat és füg-

getlenségünket. A népi demokratikus Csehszlovákiaiban épp úgy, mint Magyarországon új és örömteljes élet fejlődött ki, amelyet a dolgozó tömegek kezdeményező ereje jellemez. Sem belső építő munkánkban, a szocializmus felépítésében, sem pedig kölcsönös kapcsolataink felépítésében nem zavarhatnak meg bennünket az imperialisták háborús uszításai és áskálódásai.

— A csehszlovák-magyar együttműködés elől minden téren példátlan távlatok nyílnak meg. Szerződésünk szellemében kölcsönösen segíteni fogjuk egymást, nemcsak termelőnyelveinket és áruinkat cseréljük ki, hanem azokat a tapasztalatokat is, melyeket a közös célhoz, szocializmus mielőbbi kiépítéséhez vezető úton szereztünk.

— A demokratikus erők hatalmas előretörése a tavolkeleten, a világbeke erőknek megnyilatkozása a nemrégiben Párisban és Prágában tartott kongresszusokon és végül a külügyminiszterek felújított tanács értekezletének eredményei — mindezek olyan tények, amelyek megerősítenek bennünket abban a hitünkben, hogy a béke-kilátásai kedvezőek és amelyek a béke biztosítása érdekében további és döntő erőfeszítésekre sarkal bennünket.

Kállai Gyula: A szerződés tényleges hozzájárulás a béke megerősítéséhez

Ezután Kállai Gyula külügyminiszter méltatta a szerződés jelentőségét:
— A szerződés tényleges hozzájárulás a béke megerősítéséhez, nemcsak országaink között, hanem Európában is és általában az egész világon is — mondotta. Ez a szerződés, amelyre ma ünnepünk, hosszú történelmi korszakot zár le: a Habsburgok imperialista megosztó politikája, nem utolsó sorban a magyarok és a csehszlovákok között éreztelté hatását. A Horthy-féle feudális fasizta és Benes-féle nagyka-

pitalista államvezetés is nagy gondot fordított arra, hogy ezt a két szomszédos és egymásra utalt népet egymástól távol tartsa. A hatalmas Szovjetunió győzelmes és törhetetlen békepolitikája tette lehetővé mindkét nép számára, hogy elindulhassék a népi demokratikus feléledés útján a szocializmus felé.

— Mindkét nép jól tudja, mit jelent a háború. Természetes, hogy mindkét ország ma a béke frontjának szilárd bástyája. Ezért figyeljük megittközéssel és felháborodással azokat az impe-

síkon is lankadlan erővel küzde a gyom, az elősdi kizsákmányolás ellen, amely a termékenyítő politikai esők után el akarta szívní az erőt a dolgozók elől. A politikai vetésterv hiánytalan teljesítése: a dolgozó nemzeti erők hiánytalan összejelgása után sem tehetik ölle

kezüket a dolgozók. Küzdeni kell a politikai gyom ellen is, üsse az lel a fejét akár a városban, akár a falun, le kell küzdeni minden arra alkalmas eszközzel ha őszintén akarjuk, hogy a társadalmi változás véglegesen a dolgozók javát szolgálja.

rialista törekvéseket, amelyek új háború kirobantására irányulnak. A két nép szövetsége és barátsága azt is jelenti, hogy keményen és megingathatatlannal ellenállunk a háborús uszítóknak, nem felejjük, hogy a két népnek mennyi szenvedést okozott a német imperializmus.

— Az imperialisták Magyarországot és Csehszlovákiát előreloított bástyáikként akarték felhasználni, de kísérleteiket mindkét országban megghusítottuk. Levontuk azt a döntő tanulságot, hogy egyesíteniünk kell a csehszlovák és magyar nép erőit és népeink barátságának olyan szilárd falát kell megteremtünk, melyről visszapatlan minden országaink függetlenségét és bekejét veszélyeztető kísérletezés.

— Ez a szerződés a népeink közötti új korszak kezdetének csak egyik állomása. A szocializmus felé haladó népi demokráciánk szövetségi politikája nagy távlatokat nyitott meg előttünk. Közös erővel ki kell dolgozunk a gazdasági és kulturális együttműködés programját.

— Eberen és soha nem lankadó erővel akarunk harcolni az imperialisták próbálkozásai ellen, kiméltlenül le akarjuk lépze az imperializmus közénk

Zapoteczky és Dobi pohárköszöntője

A miniszterelnök pohárköszöntőjében a következőket mondta:

— Egész sor szövetségi szerződést kötöttünk már a népi demokráciákkal, de a Magyarországgal kötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezménynek különös jelentősége van, mert ezzel végleg felszámoljuk azt az egyenetlenséget, mely a népeink közötti viszonyt régebben jellemezte. Ezekért az ellentétekért nem a mi népeinket terheli a felelősség, hanem a régi uralkodó osztály. És ezeket az ellentéteket azért küszöbölhetjük ki, mert mindkét ország a szocializmus útjára lépett. Ez a szerződés népeink kölcsönös viszonyában bekövetkezett korszakalkotó fordulat eredménye. Ez a fordulat mindenk előtt a nagy Szovjetunió és a dicsőséges szovjet hadsereg érdeme, mely népeinket felszabadította és mindkét nép számára lehetővé tette, hogy szabadon döntsön sorsáról.

Zapoteczky pohárköszöntőjére Dobi István miniszterelnök válaszolt.

Hangsúlyozta, hogy a most kicserélendő szerződéssel a csehszlovák és magyarok életében új korszak kezdődik. Ez a szerződés a két ország demokratikus erőinek nagy győzelme. A két nép közös győzelme. A két nép közös útja a béke útja, közös célunk: a szocializmus.

Kiemelte Dobi István, hogy a két nép barátsága sohasem jöhetett volna létre a szocialista szov-

befurakodó ügynökeit el nem felejkezen arról, hogy ezek sokszor a nacionalizmus áruháját öltik fel. Résen leszünk és azonnal le fogunk sújtani minden olyan örkévére, amely országainkban veszélyeztetné az elért eredményeket. Eredményeink nemcsak azért értékesek számunkra, mert a két nép boldogulásának és jólétének közel-fogható jelei, hanem azért is, mert a Szovjetunió vezette békefront további megerősödését is jelenti. Ez a szerződés a Gottwald elnök által vezetett csehszlovák kommunista párt és a Rákosi Mátás által vezetett Magyar Dolgozók Pártja kitaró és következetes munkájának gyümölse. Ilyen eredmények után, ilyen békefront tagjaként bátran és büszkén nézhetünk a jövő elé. Eljen a magyar és csehszlovák nép örök barátsága.

A beszédek elhangzása után a csehszlovák köztársaság elnökének nevében Zapoteczky miniszterelnök, a magyar köztársaság elnökének nevében Dobi István miniszterelnök kiüntetések nyújtott át a két ország közötti kapcsolatok elmélyítése terén érdeemeket szerzett magyar, illetőleg csehszlovák személyiségeknek.

Gottwald elnök ebédje

Gottwald köztársasági elnök a lánya kastélyban ebédelt látta vendégül a magyar kormányküldöttség tagjait és Bolgár Elek magyar követet. Este a magyar kormányküldöttség tiszteletére a csehszlovák kormány díszvacsorát adott a Czernin-palotában a külügyminisztérium épületében. Ugyanott késő este Zapoteczky miniszterelnök fogadást rendezett a magyar kormányküldöttség tiszteletére.

— A felszabadított szovjet hadsereg áldozata nélkül, Sztálin generallisszusz bűles és előrelátó politikája nélkül nem lenne ma népi demokrácia Csehszlovákiaiban és Magyarországon és nem épülhetett volna fel a barátság ériekes híja a két nép között.

A prágai magyar képzőművészeti kiállítás megnyitása

Csütörtökön délután nyitották meg a prágai szláv szigeten lévő kiállítási csarnokban a magyar realista képzőművészek kiállítását. Az ünnepélyes megnyitáson megjelentek magyar részről Dobi István miniszterelnök, Kállai Gyula külügyminiszter, Bolgár Elek prágai magyar követ, csehszlovák részről Fierlinger miniszterelnökhez yettes Clementis külügyminiszter, Kopeczky tájékoztatóügyi miniszter, Duris földművelésügyi miniszter.

Kopeczky tájékoztatóügyi miniszter megnyitó beszédében kiemelte, a kiállítás hozzá fog járulni, hogy a képzőművészet terén is meginduló csehszlovák-magyar együttműködés során kölcsönös alkotó munkatervet dolgozunk ki a szocialista realizmus szellemében. A miniszter beszédét a csehszlovák-magyar barátság és kulturális együttműködés étetésével fejezte be.

Utána Kállai Gyula külügyminiszter mondott beszédet. A két országok — mondotta — a dicsőséges szovjet hadsereg által

Karént felszabadítása után a két nép közötti kulturális kapcsolatok még melegebbé, még bensőségesebbé váltak. A közlekedésben előtérbe kerül a magyar-kelet-szlovák kultúregyezmény kapcsolatban hangzott: Meg

gyeünk győződve arról, hogy a kulturális egyezmény megkötése után kapcsolataink még rendszeresebbek lesznek és kiterjednek a szellemi élet minden ágára. Ezen a téren nagy feladatok állnak előttünk. Egymás kultúrájának megismerésén túl, közösen kell küzdenünk a szocializmus felé haladó népi demokráciák kultúráj-

veszélyeztető káros nyugati burzsoa befolyás, a kozmopolitizmus és a formalizmus ellen. Mind a magyar, mind a kelet-szlovák kultúra akkor jár helyes úton, ha ebben a harcban példaképpé, a Szovjetunió művészeit és irodalmát követi — fejezte be beszédét Kállai külügyminiszter.

A Szovjetunió ismét javasolta Magyarországot felvételét az ENSZ-be

A Biztonsági Tanács folytatta az új tagok felvételére vonatkozó tárgyalásait. Tudvalevőleg tizenkét felvételt kérelmező állam, köztük Magyarország felvételének kérdéséről is van szó.

Carapkin szovjet megbízott rámutatott arra, hogy az amerikai kormányban az új tagok felvétele ügyében foglalt álláspontja hátrányos megkülönböztetés jelent egyes államokkal szemben, míg más államokat előnyben részesít. Az Egyesült Államok arra törekszik, hogy megakadályozza azoknak az államoknak a felvételét, amelyek álláspontja nem előnyös az Egyesült Államok kormánykörei szempontjából. A továbbiakban rámutatott arra, hogy egész sor küldött felszólalása megmutatta: a Biztonsági Tanács tagjai között az a hangulat alakult ki, hogy az új tagok felvételénél a kérdést pozitív irányban meg kell oldani.

Ez azonban csak akkor lehetséges, ha a Tanács régi állandó tagja, az USA, Anglia, Franciaország és Kína megbízottja lemond az egyes államokkal szemben alkalmazott hátrányosan megkülönböztető politikájáról. A Szovjetunió küldöttsége ezt javasolja, hogy egyidejűleg vegyék fel mind a tizenkét államot, amelyek felvételét kérelmezték a Biztonsági Tanács már többször megvitatva. Ezek az államok: Albánia, a Mongol Népköztársaság, Bulgária, Románia, Magyarország, Fehéroroszország, Portugália, Olaszország, Izrael, Transjordánia, Ausztria és Ceylon.

Austin amerikai megbízott felszólalásában ügyrendi okokra hivatkozva, ellenezte a szovjet javaslat megvitatását és ezzel újabb kifejezésre jutott, hogy az USA meg akarja akadályozni a neki nem tetsző államok felvételét.

A Biztonsági Tanács ezután péntekre napot a el ülést.

A PÁRISI TANÁCSKOZÁS EREDMÉNYE

az egész világon nagy visszhangot keltett a nyugati sajtó is bevallja, hogy az elért eredmény a szovjet kezdeményezésnek köszönhető.

Mirov, a Szovjet Tájékoztató Iroda munkatársa azt állapítja meg, hogy a párisi eredmény a „pszichizmus” jelenti. Ilyen „pszichizmus” volt az érkező előzetes és munkái alatt az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország reakció sajtója. A Szovjet Tájékoztató Iroda munkatársa felsorolja azokat a részletkérdéseket, amelyekben a magyarság képviselői meggyőzték és rámutat arra, hogy bár a párisi értekezlet nem vetett véget annak, hogy Németországot a nyugati hatalmak kettészakították és nem biztosította a német béke megdöntését, mégis jelentős haladás történt a békeért vívott harcban.

A cikkíró idézi az United Press párisi tudósítóját, aki az írásban, hogy a meggyőzés fellépett a legnagyobb reményeket is, amelyekkel a nyugati hatalmak külügyminiszterei egybegyűltek és megállapítják, hogy a nyugati külügyminiszterek nyilvánvalóan kénytelenek voltak, hogy a meggyőzést legkevésbé is kívánták volna. Jelentősen tartja a cikkíró a New York Times párisi tudósítójának az a megállapítását, hogy a nyugatiak még mindig elegendő ereje ahhoz, hogy tényleges változást idézzen elő a szovjet külpolitikában, valamint, hogy egyik fél sem tud megkötés nélkül, hogy ne legyen valamilyen

kapcsolata a másik féllel. A reakciós amerikai újságírók ezek a megállapításai, annak az elvártan határozatlan tények elismerését tartalmazza, hogy a Szovjetunióval szemben nem lehet a politikai diktátum módszerét alkalmazni.

Párisban az a békepolitika aratott győzelmet, amelynek élén a Szovjetunió áll és amelyet az egész demokratikus tábor támogat.

A KINAI NÉPHADSEREG ÚJABB SIKEREI

A felszabadító néphadsereg tovább nyomul előre Dél-Kínában. A népi hadsereg Szesien városának feladását követően a keleti Csekiang tartományban lemorzsolta a Kuomintang hadsereget. Vu Csi-Vai tábornok, a Kuomintang hadsereg egyik hadvezére felajánlotta a szolgálatait a népi hadseregnek. Kína népe nagy örömmel és lelkesedéssel fogadta a hírt, hogy összehívják Kína politikai tanácskozó testületét, amelynek az lesz a feladata, hogy megválassza az új demokratikus kormányt és az egész ország új demokratikus alapokra építse fel.

Csingtau és a külföld között június 14-én újra megindult a külkereskedelmi forgalom. A közlekedési helyzet lényegesen javult.

Mértékadó peipingi politikai körökben a legnagyobb figyelemmel követik azt az erőszakot és önkényes politikát, amelyet az angol hatóságok Hongkongban követnek. Hongkong 99 százalékban kínai lakosságának emeli jogait a britiek általánosan labbil típusú, a szabadságszerető kínai ifjúság kollégiumait bezárták, összeítették az egyesületeket és szervezeteket és fontosabb razzikkal tartják izgalomban a várost, amelyet a terror fészkevé tettek.

A FRANCIA KORMÁNY

a dolgozók nyomására kénytelen volt több francia repülőgépgyár tervezését bezárás alá hoztatni.

A ROMÁNIAI BANSÁG TERÜLETÉN

fekvő községek szerb lakossága sorozatos gyűléseket tartottak, melyeken nagy lelkesedéssel tettek magukévát a szovjet kormánynak Jugoszlávia jegyzékére adott válaszára. A gyűléseken felszólaltak azok a romániai szerbek is, akik annakidején a jugoszláv felszabadító hadseregben szolgáltak és akik kijelentették: „Nem Titóért ontottuk vérünket, hanem a jugoszláv nép felszabadulásáért.” A gyűlések résztvevői határozatot hoztak mely megköveteli az áruló Tito-banda gaztetteit és szolidaritást vállalnak azokkal a jugoszláv hazafiakkal, akik az áruló Tito és a hóhér Rankovic véres terrorja elől kénytelenek voltak a népi demokráciák vagy a Szovjetunió területére menekülni.

„A SZOCIALISTA JUGOSZLÁVIÁÉRT” LELEPLEZÉSE A TITO. KLICKRÓL

A Szovjet TI ismerteti a Szovjetunióban élő jugoszláv emigráns kommunisták „Szocialista Jugoszláviáért” c. cikkében Radinovic Tito egyik legyűlöltjeinek, trockista árulóinak útlatot keltő arcúlatát mutatja be. A nép szemében apró emberke Mose Pijade, aki azonban joggal foglalja el az első helyet a munkásmozgalmat árulóinak sorában — írja a lap.

A lap „az új Kína képviselői barátai” címmel leleplezi a jugoszláv nacionalistáknak azokat a kísérleteit, hogy olyan hazugságokkal vádolgassanak maguknak tőket a jugoszláv nép előtt, mintha a kínai népfelszabadító hadseregnek a jugoszláv partizánok mutatták volna meg a győzelemhez vezető utat. A jugoszláv partizánok mutatták volna meg a győzelemhez vezető utat. A jugoszláv nacionalistáknak ezeket a hazug állításait amelyekkel képmutatón a demokratikus Kína.

ban élő „barátai” felé hangoztatnak a kínai kommunista párt határozatait már nem egyszer leleplezték és ítélték el.

NEM ADJÁK KI THOREZT

Páris, június 23. A francia reakció az áruló blumista szocialista vezetésével megkísérelte Maurice Thorez, a francia Kommunista Párt főtitkára mentelmi jogának felfüggesztését. De a francia nép ellenállása olyan erővel nyilatkozott meg, hogy ez még a francia nemzetgyűlés legreakciósabb képviselőit is meghátráltatásra kényszerítette.

A tegnapi parlament ülésen Joinville képviselő nagyszerű beszédében mutatott rá a Thorez elleni merénylet aljas gyáva-ságára. Joinville beszéde után a szélső jobboldali és a szocialista képviselők egyesített szavazatai ellenére a parlament megtartotta Thorez mentelmi jogának felfüggesztését.

Thorez mentelmi joga felfüggesztésének elvetése a nemzetgyűlésben a népi tömegek nagy győzelme — írja a Hunyadi. A tömegek tiltakozása áthatott a parlament falain és arra készítette az ott ülésezőket, hogy számoljanak a nép akaratával, amely nem engedi, hogy hozzányuljanak Thorezhoz, a francia nép nagy fiához. A vezérek rámutat arra, hogy az eredmény súlyos csapás a reakciónak.

Az imperialista kékem az ifjúság jövőjét is veszélyeztették

A MINSZ megyei titkári értekezlete

A Magyar Ifjúsági Népi Szövetségek kétféle megyei titkári értekezletet tartott, amelyen Hóllós Ervin, a MINSZ főtitkára és Győr Imre tartottak beszédet az ifjúsági mozgalmi időszerű kérdéseiről és feladatokról. A beszámolókból és hozzászólásokból kitűnik, hogy a magyar ifjúság megszerezte nagy lelkesedéssel soraközött fel a békekonferencia határozatainak megvalósítására: és a világitásügyi találkozó előkészítésére. A megyei és nagyzrízm, titkárok elmondották hogy a fiatalok egy emberként állanak a Magyar Dolgozók Pártja és a magyar nép nagy vezetője, tanítóestere: Rákosi Mátyás mögött. Mélyszépen elítélik Rajk Lászlót és aljas bandáját, az imperialista kékemket és aljas árulókat, akik pártellenes munkájukkal az ifjúság jövőjét is veszélyeztették.

A megyei titkári értekezlet megkezdte a végrehajtandó feladatokat. Minden erővel készülnek kell a fiataloknak a nagy nyári eseményekre, hogy a világitásügyi találkozó is újabb áttörésként legyen a Szovjetunió által vezetett békeháború győzelmének. Többteremtéssel tanulásai, vitáitájsági találkozó előkészítő tanfolyamok szervezésével, a gyarmati fiatalok számára rendezett gyűléssel készül a magyar ifjúság a találkozóra.

Elutazott Budapestről Puskin nagykövet

G. A. Puskin, a Szovjetunió Budapesti távozó nagykövete, akit a szovjet külügyminisztériumba helyezték át, szerdán este hagyta el a magyar fővárost. Búcsúztatására a Nyugati pályaudvaron megjelent a kormány valamennyi Budapesti tartózkodó tagja, az államtitkári kar számos tagja, a Magyar-Szovjet Társaság vezetői és a magyar politikai, gazdasági és kulturális élet sok kiváló-sága. Megjelent a távozó nagykövet búcsúztatására a diplomáciai kar is, amelynek døyenje volt, teljes számban, valamint a szovjet nagykövetség valamennyi tagja.

Puskin nagykövet elindulása előtt hosszasan elbeszélgetett a kormány tagjaival, valamint a búcsúztatására megjelent többi személyiségekkel, majd baráti kézfogással búcsúzott el tőlük.

Miért küzdenek a fiatalok is az imperialisták ellen

A Demokratikus Ifjúság Világszövetsége memorandumot szerkesztett az ifjúság gazdasági helyzetéről, s azt az Egyesült Nemzetek gazdasági és szociális bizottságához benyújtotta. A memorandum megállapítja, hogy a dolgozó ifjúság nyomorának oka: a kapitalista rendszer, amely kizárólag nyereségelházasra épül az emberek boldogsága helyett a profit szolgálja. Ez a profitelházasz magában foglalja a háborús előkészületek csirját is. Ha a nemzet jóvedelem nagyrészt legyervezésre költik, úgy az összeget nem használhatják szociális célokra.

Az USA 1949-es költségvetésben a fegyverkezési költségek a költségvetés 63 százalékát teszik ki. Az Egyesült Államoknak 484 katonai bázisa működik különböző országokban és 20 külföldi

országban tartanak fenn katonai alakulatokat.

A Marshall-törv országában nő a munkanélküliség és a nyomor. Ennek következtében a legkülönbözőbb iparágakban tömegesen bocsátanak el munkásokat. Belgiumban a 300 ezer munkanélküli közül 26 százalék fiatalember. A 3 millió olasz munkanélküli közül 1 millió a fiatal. Franciaországban, amely ugyan csak Marshall-ország a fiatalok munkásságát vásárlóereje az 1938-as évhez viszonyítva 50 százalékkal csökkent.

Fenti adatok világosan mutatnak arra, hogy miért küzd a kapitalista országok ifjúsága mind földtőlük ellenére is olyan kitartóan és szenvedélyesen a tőkés kizsákmányolás ellen. Mit is adhat a kapitalizmus az ifjúságnak? Munkanélküliséget, nyomort és műveletlenséget.

Hétszáz ezer úttörő van az országban

Az úttörőmozgalmat megyei titkári országos értekezlet tartotta amelyen Száva Nándor államtitkár részt vett a mozgalom eredményeit.

Hangszólította, ma már az ország hat ezer iskolájából 700 ezer fű és leány úttörő. A mennyiségi fejlődés mellett minőségi teret is jelentettek az eredmények. A kis úttörői szívet-lélekkel benne élnek a mozgalomban és mindaz, amit a mozgalom nekik ad, életük tartamára lényegévé vált. A mozgalom a tanulóifjúság, a pedagógusok és a szülők körében egyaránt népszerű. Végül hangszólította a mozgalom eredményeit, sivaáshatatlank a Magyar Dolgozók Pártja vezetői napi demokrácia sikereitől. A további munkát is csak akkor tudja elvégezni ha mindenben szem előtt tartjuk a parti útmutatásait.

Magyar kulturális küldöttség utazott Prágába

Csütörtök reggel magyar kulturális küldöttség utazott Prágába a magyar-cseh kulturális egyezmény előkészítésére. A küldöttséget Kenyeresné, Bolgár Ágnes, a kultúrkapcsolatok intézetének osztályvezetője vezeti, tagjai: Tóth József, a külügyminisztérium, Róna Pál a kultuszminisztérium osztályvezetője és Bortnik Sándor festőművész.

Új kollektív szerződések

Az OMB Közlöny négy fontos új kollektív szerződést közölt. Ezek a szerződések az élelmiszeri kisiparra, a vegyi kisiparra, a filmstúdiók és filmforgalmi dolgozóira és a Magyar Filmgyártó NV-re vonatkoznak.

Az élelmiszeri kisipari kollektív szerződés megállapítja a munkabéreket, felsorolja munkaköröket. A kollektív szerződés vonatkozik többek között a borkereskedelmi, diótor, edospári, okupkakészítő, mézeskalácsos, süti, cukrászati, csesztesítő húspári, hűtő- és jégipari, paprikacsomagoló, konzervipari, sertéshízlalási, sütőipari, szikvízipari, élesztőipari és az ezzel kapcsolatos szállítási és raktározási munkásokra. Előírja a szerződés az általános üzemi tisztviselő munkabéreknek besorolását megállapítja a bérpótlékokat, természetbeni jutalmakat és tartalmazza a szocialis és jótéti intézkedéseket.

A vegyi kisipari kollektív szerződés a céranó ipari, általános vegyipar, gomb, gumó és műanyagipar, háztartási vegyipar, vegyi kisipar dolgozóira vonatkozik.

A filmstúdiók és filmforgalmi kollektív szerződés megállapítja a moziüzemi alkalmazottak munkabéreit, a filmstúdiók és filmforgalmi vállalatok által foglalkoztatott munkásoknak munkabéreknek névsorát és bérössztábla való besorolását. A kollektív szerződés lehetővé teszi, hogy a vállalatok a fizikai munkavállalóknál fokozatosan átterjenek a havi bérletszámolás rendszerére. A szerződés június elsején lép hatályba és az év végéig érvényes. Ugyancsak megállapították a Magyar Filmgyártó NV üzemi kollektív szerződését is.

Pólbéírás a Kossuth-utcai állami általános iskolaiban június 24-én délelőtt 8-12 óráig. Mindenki saját érdekében iratkozzon be, mert az egyéni lapokba kell terjesztenünk a közszolgálati hivatalba. A szülő, aki gyermekeit nem íratta be, büntetésben részesül. Béírás díj 2 forint.

Pedigógus sakkokörök szerdán, csütörtökön, szombaton délután 5-től klubházunkban gyűlnek. A sakkokörök tartanak (Bethlentecsa 14.).

Legújabb sporthír

A wimbledoni nemzetközi teniszerenyen csütörtökön a férfi egyes harmadik fordulóban az amerikai Fal kenburg újtájszmá kemény küzdelemben győzött a magyar Asbóth ellen. A mérkőzés 8:030 néző előtt folyt le.

Magyar küldöttség a szakszervezeti világkongresszuson

Június 29-én kezdődik Milánóban a Szakszervezeti Világszövetség második világkongresszusa. A Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöksége úgy határozott, a kongresszuson a magyar szakszervezetek heftagú küldöttség képviseli. A küldöttség vezetője Apró Antal a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtitkára. Tagjai: Harasztyák József, a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöke, Forgács Pál a Szakszervezetek Országos Tanácsának külgügyi osztálya vezetője, Havrán István, a Szakszervezetek Országos Tanácsa termelési osztályának helyettes vezetője, Gáspár Sándor a vasutasok és bányások szakszervezetének főtitkára, Köves András a magánalkalmazottak szakszervezetének főtitkára, és Gáspár Sándor a Vasutas Szakszervezet helyettes főtitkára. Résztvevő a kongresszuson a küldöttség kísérelében Gedeon Pál a Népszava külpolitikai rovatvezetője is.

SZOVJET SZAKIRODALOM A DOLGOZÓ PARASZTOKNAK

Erdel Ferenc földművelésügyi miniszter meglátogatta a Gorkij-könyvtárat és megkérte az ott rendelkezésre álló szovjet mezőgazdasági szakirodalmat, amely felöleli a mezőgazdasági irodalom minden ágát és hatalmas segítségével jelent mezőgazdaságunk fejlesztésében. A miniszter kijelentette, hogy a szovjet mezőgazdaság tapasztalatainak hatalmas tárházából merítenünk kell a ezért a földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy népszerű és olcsó agrártudományi kiadások mellett a tudományos szovjet szakirodalmat legfontosabb műveit minél előbb a mezőgazdaságok, a dolgozó paraszok ott rendelkezésére bocsátja.

SZINHÁZ, MOZI, MŰVÉSZET

HŐSÖK ÉLÉN címmel tegnap nagy sikerű szovjet filmot mutatott be a Vigaszínház. A szovjet állam legelsőebb korszakát vette történelmi háttérnek a film s halált megvető bátorságot tanúsító hősköri szö. Az 1918-as időköt elcsontja meg a film, amikor a fiatal szovjet köztársaság az intervenció háború során 14 elleneséges állam hadseregével vívott élet-halál harcot, köztük Mahni anarchista bandája ellen is kellett harcolni. Parhómenko, a fiatal szovjet hadsereg egyik legkiemelkedőbb egyénisége, Sztálin és Vorosilov követlen munkatársa, viv a filmet harcot az anarchisták ellen a nagy elért. A filmet a kivi és taskendi filmstúdióban készítették.

A GYŐZHETTEN BRICAD címmel tegnap nagy sikerű szovjet filmot mutatott be az Apollo. A film kitűnő tartalmát pompás szórakozás a magyar közönség egyre inkább szívába zárja. Mordvinovot a sok oldalú szovjet művész. A tegnapi bemutatót színtársíkt aratótt a Győzhetetlen brigád. A gazdag kísérőműsorból kiemelkedik a mozgóval Állatkertben készült rémek filmripört.

"Vesszenek az árulók" — táviratok és levelek tömegében követelik a dolgozók a nép ellenségeinek legsúlyosabb megbüntetését

Debreceni és megyei dolgozók állásfoglalása

A Magyar Dolgozók Pártjához az ország minden részéből tömegesen érkeznek az újabb levelek és táviratok, melyekben a dolgozók mély felháborodással ítélik el a trockista kimbánda aljas árulását és követelik a bűnösök legsúlyosabb megbüntetését.

Szeged dolgozói levelek és táviratok tömegével üdvözlik az MDP központi vezetését és Rákosi Mátyást abból az alkalomból, hogy leplezte a trockista árulók kimbándáját.

A győri vagongyári dolgozóknak Rákosi Mátyáshoz és az MDP központi vezetéséhez intézett távirata ezt mondja:

"Örömmel üdvözöljük a központi vezetés gyors intézkedését és lezáró intézkedését a trockista árulók ellen, amely a népi demokrácia háttámadását nézi ki célul. Követeljük, hogy a legszigorúbb büntessék meg a nép árulóit, akik hitvány módon szolgálataiba álltak az imperializmusnak akkor, amikor a világ dolgozói a népek békéjének megszilárdításán fáradoznak."

A debreceni MAV műhely dolgozói szakszervezeti gyűlésükön

hozott egyhangú határozatukkal szintén üdvöztették küldték az MDP központi vezetésének és Rákosi Mátyásnak, hogy felszámolta Rájk és áruló bandája üzemeltetését és így biztosítja népünk jellemelését és a szocializmus megvalósítását.

A dohánygyár dolgozói a következő szövegű táviratot intézték az MDP központi vezetéséhez:

"A debreceni Dohánygyár NV dolgozói örömmel vették tudomásul pártunk központi vezetésének elhatározását, a trockista kém-csoport leleplezéséről.

— Mi dohánygyári dolgozók felháborodással és megvetéssel fordulunk az imperialista kémek ellen kíméletlen harcot követelünk meg a szocializmus minden megnyilvánulása ellen. Mi dohánygyári dolgozók ígéretet teszünk arra, hogy még fokozottabb éberséggel őrököljük a munkásosztály és pártunk tisztasága felett. Biztosítjuk a párt központi vezetését arról, hogy a hároméves terv hátralevő részét sikeresen fogjuk befejezni és minden előkészületet megteszünk öt évs tervünk biztosítására.

— Küzdünk az áruló, az elhajlok ellen, nem tőrünk meg soraink között a párt vonalától, a marx-lenini eszmétől való elhajlást. Hűen követjük pártunk központi vezetésének, Rákosi Mátyásnak irányítását és felszólalunk a proletár nemzetköziség zászlaja alatt a szocializmus felépítéséért.

A balmazújvárosi DEFOSZ szervezet népes taggyűlésen foglalkozott a trockista hazaárulók leleplezett ügyével. A lelkes DEFOSZ tagok, köztük az egykori nincstelen földmunkások és ma boldog újjazdák tömege a következő táviratot küldte Rákosi Mátyásnak:

"Üdvözöljük Rákosi Mátyást, aki kemény kézzel leleplezte a trockista árulókat, akik arra törekedtek, hogy ismét az ezer boldogság cselédei legyünk. Mi balmazújvárosi dolgozók következetesen megyünk azon az úton, melyet Rákosi Mátyás és az MDP vezetősége kijelölt a szocializmus építésének útján. Vesszenek az árulók! Eljen nagy barátunk, a Szovjetunió és annak nagy vezetője Sztálin, Eljen a Dolgozók Pártja és a magyar nép bölcs vezetője: Rákosi Mátyás."

DEBRECZEN 3. OLDAL 1949. VI. 24.

beszolgáltatni. Dolgozó parasztságunk, mely a szerződéses hízalás és sertésnevelés nagyarányú akciójába bekapcsolódva tevékenyen hozzájárul az ország közellátásának javulásához, örömmel veszi tudomásul a kormányzatnak ezt az intézkedését, mely megakadályozza, hogy a kulákok kivonják magukat a sertéshízalási és zsirbeszolgáltatási kötelezettség alól és veszélyeztessék az ország közellátását.

Puskin megtalálta az utat a néphez...

Ország László előadása Puskinról

A Puskin-hét keretében dr. Ország László egyetemi tanár tartott előadást: „Puskin és Byron” címmel a Magyar-Szovjet Társaságban.

Először a két író életében mutatkozó rokonnaságról szólt. Mindketten nemes származásúak, hamarosan részt vesznek fiatalon a forradalmi mozgómozulásokban. Byron nem találhat helyet hazájában, önkéntes szántófelületre vonul Svájcba, majd Olaszországba. Itt kerül szorosabb kapcsolatba a forradalmárokkal. Görögországban a partizánok élére áll. Itt veszi életét is.

Puskin részt vesz a cári zsarnokság alatt nyugó oroszországi életében a dekabristák összeesküvésében, ezért a rendőrség Szibériába száműzi. Puskin, akinek Byron költészetét imádozott, egy lépéssel továbbjut, mint nyugati kortársa. Megtalálja az utat az orosz néphez. Puskin irrodalmi és demokratizálja az orosz népet beszédével, mege és élményekkel. Legjobb műve társadalmi harcot, a szegénység és a gazdagok közötti küzdelmet ábrázolja. Puskin nemcsak az irodalmat, hanem a népi is formálni akarja. Más életet, jobb világot akar, ahol a népek felszabadulnak és lerázzák magukról a zsarnokság bilincseit.

Nagy Puskin ünnepély szombaton az Arany Bikában

A Magyar-Szovjet Társaság debreceni csoportja június 25-én, szombaton este 8 órai kezdettel Puskin-ünnepélyt rendez az Arany Biká-dísztermében. Ménes János polgármester mond megnyitót beszédet. Puskin-költeményeket szaval Kocz Ferenc és Kun József, míg az Anyeginből egy részletet Ménes Éva, a Fiatalk Színepada tagja ad elő. Puskin megzenésített dalaiból énekel M. Borsi Ilona. Puskinról előadást tart dr. Erdősi József, a szegedi Pedagógiai Főiskola professzora. Buglár három orosz népdalról szólókkal, gyermekkarri és vonószenekari kísérettel adják

elő Galánffy Lajos vezényletével. Az ünnepséget dr. Németh Lajos, a Pedagógiai Főiskola igazgatója zárja be.

A Magyar-Szovjet Társaságban ma este 7 órakor dr. Bihari József pedagógiai főiskolai tanár, a Társaság irodalmi szakosztályának elnöke tart előadást „Puskin, a forradalmár” címmel. Puskin forradalmiságát a reakciós irodalomtörténet hosszú évtizedeken keresztül igyekezett lelagadni, így ez az előadás nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy Puskin a maga teljes nagyságában álljon a magyar közönség előtt.

Lóteljesítménypróba-verseny Hajdúböszörményben

A hajdúmezei mezőgazdasági igazgató és a hajdúböszörményi DEFOSZ szervezetei együtt június 25-én és 26-án Hajdúböszörményben rendezik az első igazán népi lovas- és hajtóversenyt. — A kétféle verseny részletes műsora:

25-én délután 4 órakor lesz az összevont fogatverseny távolisági hajtóversenyszáma tíz kilométeres távon. Indulás a vásártérről.

26-án reggel 8 órakor az összevont fogatverseny teherhúzó versenyszáma. Délután 3 órakor elindul a Nónius-lovak sikversenye 800 méteres távon, utána félvérlovak sikversenye 800 méteres távon, majd egy vidám szám: törpelovak sikversenye 600 méteren gyermeklovakokkal. Ezután következnek az összevont fogatverseny ügyességi hajtóversenye akadályok között, majd tréfas lovasműtávközvetítés bemutatására kerül sor. Ezután a debreceni állami mérlegelő lovasbemuatója következik. Végül díjtisztaság fejezi be a nagyvezetésű lovasnapot.

A versenyt a hajdúböszörményi vásártéren rendezik. A nevezéseket a hajdúböszörményi DEFOSZ szervezettel kell leadni, illetve közvetlen az indulás előtt is lehet nevezni. Csak az véső részt a versenyen. Kinek indulásához a DEFOSZ vezetősége hozzájárul. — Nevezési díj nincs.

Az összevont fogatversenyben az alábbi csoportokban indulnak a versenyzők: kettősfogatoknál 1. tenyésző, dolgozó parasztok fogatai, 2. szakszervezeti fuvarosok fogatai, egyesfogatoknál pedig ugyancsak külön dolgozó parasztok fogatai és külön szervezett fuvarosok fogatai. A csoportokon belül természetesen külön helyezési sorrendet állapítanak meg. A verseny iránt Hajdú megye dolgozó parasztsága körében

nagy az érdeklődés, különösen a bőszozménykörnyéki községek lakosai, de a megye legutóbbi községeiből is érkeztek már nevezések.

Ezen a versenyen nem a kiváltságosok passzióira nevel és tenyészített paripák mérkőzések erejüket, hanem a dolgozó kis- és középparasztsók saját nevelésű, kitűnő minőségű lovak látjuk versenyben. A bőszozményi lovasverseny bizonyosságát fogja adni annak, hogy dolgozó parasztságunk a lovasnevelés területén is kiváló eredményeket ér el, amit ez a teljesítménypróba-verseny is hivatalosan igazol.

— Zsebtolvaj ellopta Papp Júlia Lőcsei-uca 17. szám alatti lakos pénztárcáját 120 forinttal.

MOZIK mai műsora:

APOLLO

5, 7, 9, órák

Egy félelmetes szétarcú és legendás kalendjai:

Győzhetetlen brigád
(Kotowszky)

VIGSZINHÁZ

Vasárnapig bezárva!

MA 6, 6, 17, 17 órák!

Négy idők, négy ember, négy dráma!

Hétfőnapig bezárva!

Hősök élén

METEOR

Június 30-ig nyári szünet

Nádudvar első a gépállomások munkaversenyében

A debreceni állami gépállomás dolgozói a balmazújvárosi-úti telepükön értekezletet tartottak melynek célja a gépállomások tavaszi munkaverseny teljesítményeinek a kiértékelése volt.

Molnár János, a DEFOSZ megyei termelési felelőse méltatta a gépállomás dolgozóinak a választás alatti kifejtett jó munkáját és a tavaszi ütemterv elvégzésénél elért nagyszerű eredményeket. Karap Sándor versenybíró ismertette a debreceni traktorállomás dolgozó teljesítményét. A szállítás-velési és állajavító munkálatokban 30 traktor vett részt. Négy brigádot alakítottak, ezekből a legjobb eredményt Vincze József Gorkij-brigádja érte el, melynek pontszáma 113 volt. A második Jóna József brigádja 103 ponttal végzett. Egyéni versenyben Bartha Károly lett az első 136, második Soós László 135, harmadik Rocsó Miklós 134 negyedik Kovács Sándor 129, ötödik Vincze József 124 százalékos eredménnyel. Kiváló teljesítményt értek el: Jóna József, Vi-

rág István, Bartha Bálint és Szabó Gyula.

Sörös Márton traktoros társai nevében foglalt állást az ország árulóinak az imperialisták ügynökeinek leleplezésével kapcsolatos, keményen elítélve tevékenységüket s javasolta, hogy erről táviraton értesítsék Rákosi Mátyást, a magyar nép nagy vezetőjét, amit a jelenlévők egyhangú határozattal ellagadták az értekezlet résztvevői hosszasan és lelkesen éltették Rákosit és Sztálint.

Bolya József, a debreceni gépállomás vezetője mondott záró beszédet, majd az Internacionálé elnöklésével ért véget a traktorállomások versenyének kiértékelésével kapcsolatos értekezlet.

TRAKTORVERSENY ERTEKEZLET NÁDUDVÁRON ES PÜSPÖKLADÁNYBAN

A mezőgazdasági gépállomások tavaszi munkaversenyében első helyezést ért el a nádudvari traktorállomás.

A verseny kiértékelésére érte-

kezletre jöttek a nádudvari traktorállomás dolgozói. Molnár János, a DEFOSZ megyei oktatási felelősének politikai beszámolóját nagy tetszéssel fogadták.

A nádudvari traktorállomás dolgozóit közül egyéni versenyben első lett Dombi János, második Szauiszló Imre, harmadik Szivós Imre. Az egész munkaversenynek a megszervezéséért dícséretet illeti Spick Gyula gépállomásvezető. Brigádversenyeben a Szaniszló-brigád lett az első.

A gépállomás dolgozóit normaméretű kének s kéri, hogy a gépekhez viszonyítsák a normát.

Az értekezlet befejezése után a nádudvari gépállomás 24 dolgozója zászlókkal felidézett vonaton vonult át vig nótáival Püspökladányba Molnár Jánossal, a DEFOSZ megyei kiküldöttyével együtt. Jó tanácsokkal látták el a harmadik helyezést elért püspökladányi gépállomás dolgozóit, akik a megtanult szakmai fogásokat jól tudják alkalmazni majd az őszi mezőgazdasági munkaversenyben.

A kormányzat intézkedései a középparasztság megsegítésére

A dolgozó parasztság egyre nagyobb számban vesz részt a szerződéses termelésben, mert a parasztság felismerte a szerződéses termelés számos előnyét: a biztos és a jobb áron történő értékesítést, a kamatmentes hitel jelentőségét, a többi kedvezményével együtt.

A növénytermesztési szerződések mellett most napirendre kerültek a sertéshízalási és tenyésztési szerződések is. A dolgozó parasztság újabb lépéssel közeledett a jobb életének megvalósítása felé. A hízalási és tenyésztési szerződés biztosítja számukra azt, hogy állataikat a szabad árnál magasabb áron mindenkor biztosan értékesíthessék. Az értékesítésből a múltban a kupecsek, meg a kulákok vágták zsebre a hasznát, a dolgozó parasztság viszont sehogy sem találta meg számítását.

Tenyésztési és hízalási szerződést természetesen csak dolgozó

parasztsók köthetnek. A szerződés megkötése a szerződő gazda számára sok előnyt biztosít. A tenyésztésre szerződő dolgozó parasztsók a tenyészőcsokorukat biztosan értékesíthetik, a zsirsertés minden fialásából legalább három, a hussertés fialásából legalább négy malacot vesz át a Nemzeti Vállalat. Minden leköött tenyészőcsokor és hízó után 300 forint kamatmentes előleget kap a tenyésző, egyenlő részletben. Kedvezményes, kamatmentes oltsági hitelt kap a gazda, amelyet az állatok átvételekor kell kifizetnie. A tenyésztés egész tartama alatt kedvezményes állategészségügyi felügyeleti biztosítanak a malacokat a mindenkor helyi forgalmi áron veszik át és ezenkívül még tenyésztési felár is fizetnek. A tenyésztési felár a vétel 20 százaléka, ha a malacok törzskönyvelésre alkalmasak, 10 százalék, ha továbbá porításra alkalmasak és 5 száza-

lék, ha hízalásra alkalmasak.

A kész hízott sertéseket a Sertéshízalási NV, a mindenkor budapesti irányárnak megfelelő helybeli áron veszi át és a szerződő gazdának felárát biztosít a hízott sertések súlya szerint. Így például, ha a hízott sertés 136 kg-on felül, akkor a felár 10 százalék. A felárát mindenkor a teljes átadott súly után fizetik.

A kulákok szabotázsa a zsirbeszolgáltatás és a sertéshízalás terén a múlt évben veszélyeztetette az ország dolgozó népének zsirellátását.

Az Országos Közellátási Hivatal az ország jövőévi zsirellátásának biztosítása érdekében most kibocsátott sertéshízalási és átadási rendelet mentesíti a 25 holdnál (kataszteri tiszta jövedelem 350 aranykoronánál) kevesebb földdel rendelkező dolgozó parasztsókat, valamint a közösen termelő III. típusú szövetkezeti csoportokat az 1949-50-ik évi sertéshízalási és átadási kötelezettség alól.

A rendelet értelmében sertés-hízalásra és átadásra azok a gazdálkodók kötelesek, akiknek mezőgazdasági művelés alatt álló földterületük 25 kat, hold, vagy

Műsorokat

a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabéraház. —

Most minden megye, azután minden járás kap bázisiskolát

A magyar közoktatás alapja az általános iskola. Az általános iskolai rendszer megszilárdításától és kifejtésétől függ az egész magyar közoktatás jövője. Munkatársunk felkereste a vallás- és közoktatásügyi minisztérium illetékes helyét, hogy közelebbről megismerkedjék azokkal a problémákkal, amelyek az általános iskolával kapcsolatban a minisztériumot foglalkoztatják.

Mit tesz a minisztérium annak érdekében, hogy alsófokú oktatásunk emelkedjen a magasabb szintre, hanem lényegében az általános iskolai színvonalra emelkedjék? — tettük fel a kérdést.

SÜLYPONTKÉPZÉS

— Az elmúlt években — felelték az illetékesek — sikerült általános iskolai hálózatunk legelőbb hiányosságait pótolni és az egész iskolarendszert globálisan bizonyos színvonalra emelni. A cél az volt, hogy minden iskolaegység rendelkezzen azokkal a minimális feltételekkel, amelyek a tanítás zavartalan lebonyolítását biztosítják. Ez az eljárás azonban egymagában nem felelt meg többé azoknak a követelményeknek, amelyek a gyorsított politika és kulturális fejlődés szab elénk. Fejlesztési tervünket a jövőben bizonyos útnak kell idomítani, olyképen, hogy az általános iskolai hálózatban súlypontokat képezzünk, a súlypontokat egyre szaporítjuk, míg végül az egész hálózat feloldódik bennük.

— Ez így nagyon helyesnek látszik. Ha ugyanis az általános iskolai hálózat fejlesztésére előirányzott hiteket továbbra is passzív módon, a meglévő szükséglet szerint osztjuk szét, hogy az egész hálózatot egyenlően azonos színvonalra emeljük, akkor a több mint hátezer iskola között szétfolynak az eredmény. Most már az a kérdés, hogyan valósul meg az említett súlypontképzés?

BÁZISISKOLÁK

— Oly módon, hogy az általános iskolai hálózatban kijelöljük azokat az iskolákat, amelyek társadalmi és politikai célokból az új magyar iskolapolitika súlypontjában vannak, s ezeknek a fejlesztésére összpontosítjuk elsősorban erőfeszítéseinket. Egy ilyen kijelölt iskolának a neve: bázisiskola. A bázisiskolát mind az épület, mind a felszerelés, mind pedig a tantestület szempontjából teljes értékűvé emeljük. Az ilyen iskolátan eredményesen működő úttörő csoportot és szülői munkaközösséget szervezünk és gondunk lesz arra, hogy mind a „Tanulj jobban” mind a „Nevelj jobban” mozgalom módszerűen működjen.

— Hol lesznek ilyen bázisiskolák?

— A jövő tavéban minden megyében lesz egy, 1950-től kezdődően pedig járásonként szervezzük egyet-egyet. A bázisiskolákat elsősorban olyan ipari centrumokban szervezzük meg, ahol a tanulóik zöme a munkásság gyermekeiből kerül ki, de bázisiskolákat szervezünk a dolgozó parasztság központjaiban, gépállomások telephelyein, a szövetkezeti gazdálkodást folytató helységeikben, tanyaközségekben és munkaközségekben is.

— Megtörténtek már konkrét esetek a kijelölések?

— Az iskolákat kijelöltük, s néhány fontosabb iskola nevét már közölniük is. Bázisiskola lesz a Pécsi-bányatelepi iskola, a Diósgyőr-vasgyári 11. számú fiúiskola, a tatabányai József Attila-iskola, a salgótarjáni acélgyári iskola, a kispesti Ady Endre-utcai iskola, továbbá Békéscsabán, Debrecenben, Kecskeméten, Szegeden, Szolnokon, s még több más mezőgazdasági központban egy-egy iskola. Ezeknek az iskoláknak pedagógiai góceponokká kell válniuk, ahova a szomszédos kisebb iskolák nevelői rendszeresen ellátogatnak, hogy tanuljanak, új, jobb módszereket sajátítsanak el és vigyék át a bázisiskola nevelői és növendékei, sőt szülői munkaközösségeinek tagjai is kijárnak a

környező iskolákhoz, hogy tudásukat, tapasztalataikat átadják, világnézetüket, többletüket mások számára is hozzáférhetővé tegyék. A bázisiskolákra fontos feladat vár a hiánytalan beiskolázásért és a lemorzsolódás megszüntetéséért indított harcban, a középiskolára való előkészítés és a „Tanulj tovább” mozgalom munkájában. A bázisiskolának ezenkívül rendszeresen együtt kell működnie a szakszervezetekkel és a helyi népi szervekkel is.

A GLOBÁLIS FEJLESZTÉSEM HANYAGOLJUK EL

— Nem kell-e attól tartanunk, hogy a bázisiskolák kifejlesztésének a visszajáróként az általános iskolai hálózat globális fejlesztésére kevesebb jut?

— A legkevésbé sem. A súlypontképzés nem helyettesítheti, hanem csak kiegészíti, szervesebb fokra emeli globális fejlesztési programunkat. Mind a költségvetésben, mind a tervelőirányzatban egyre nagyobb összegeket fordítunk az általános iskolai hálózat színvonalának generális megjavítására. Amikor először

megyénként, majd járásonként súlypontokat képezzünk, világlátásban csak az tesszük, hogy az eddigi horizontális fejlesztési módszerek mellett határozott vertikális módszereket is latbavetünk a lendületesebb fejlődés biztosítása érdekében.

OROSZ NYELVTANÍTÁS

— Mi érdekes van még a bázisiskolák szereplésével kapcsolatban?

— A bázisiskolák mellett a jobb tanulmányi eredmény előmozdítására tanulószobákat rendezünk be, olosz étkezést nyújtunk napközi otthonokat létesítünk, hogy a rászoruló növendékek kellő felügyelet mellett ott tartózkodhassanak. Fontos mozzanat még az, hogy minden bázisiskolában lehetőséget nyújtunk a növendékeknek arra, hogy az orosz nyelvet idegen nyelvként tanulhassák.

Azzal az érzéssel mondunk búcsút a minisztériumnak, hogy a bázisiskolák megszervezése valóban új fejezet nyit az általános iskolai rendszer megszilárdításáért vívott küzdelemben.

Termelőszövetkezeti csoportjaink a fejlődés útján

A termelőszövetkezeti csoportok általában kétféleképpen jöttek létre: vagy úgy, hogy az újgazdák és a régi kisparaszterek saját földjeikkel termelőszövetkezeti csoportokat alakítottak, vagy

úgy, hogy a volt kulákból kiemeltek részesült bérleti termelőszövetkezeti csoportok alakultak. A csoportok fejlődésében 1948. ősze jelent fordulópontot, amikor lehetővé vált, a kulákság nagybérle-

tének igénybevétele az ún. előhasználati rendelet végrehajtásával.

A kormányzat három típusú termelőszövetkezeti csoportot különböztet meg: az első típusú, amelyet tablas művelésűnek ne-

veznek, a második, az átlagosztású és a harmadikat, a közömművelésű. Az első típusnál csak a gépi munkákat és esetleg a vetést végzik közösen, a második típusnál már a művelés további mozzanatai is közös munkán ala-

Az egyik kolozs megyei faluból beállított hozzám egy régi katonapajtásom. Itt Kolozsváron tejes embernek nevezik. Odahaza a falujában Gangosnak szólítják. Gangos alatt mi, városiak, peckesen járó, rátarti, dalás, sugármagas embert képzelünk. Az én egykori katonapajtásom ezzel szemben alig cöveknyi, zömök, kis ember. Mindegy, de amikor leülök, éppen csak hogy érte a lába a padlót. Zavart töprengés után azt kérdezte tőlem?

— Tudjátok ti, városiak, hogy milyen tejet veszték a piacról?

— Igen — válaszoltam rögtön, — jó vizeset. Literje harminkét fillér, illetve, amíg a román aprópénz is járja, tíz lei. Ez a maximális ára.

— Az ára igaz — felelté ő elgondolkozva —, de a „vizes” nem igaz. Ha kell, meg is esküszöm rája. Egy csöpp vizet sem öntünk a tejbe. De azért — vizes...

A továbbiakban aztán előadta, hogy a kolozsvári tejsorba körülbelül húsz községből a tejfeldolgozó vállalatok tagjai hozzák a tejet, előbb azonban, közük jó maga is beszállítja a vállalatnak, literenként harminkét fillérért. Az üzem kigépel a tej javát vajnak, a kigépelte tej literjét pedig hat fillérért maguk a tagok vásárolják vissza, s ezt a két vizet árusítják ki ok a piacon harminké fillérért.

A tejes ember

írta: Nagy István

— És nem szégyellitek magatokat, Gangos?

— Én igen, de a többi a markába röhög — süti le a fejét. — Én nem is állok be a tejsorba.

— Talán kicsőbbért házhöz viszed? — kérdeztem reménykedve.

— Dehogyan viszem. Az asszonyt állíom a sorba. Nem volna maradásom a faluban, ha kicsőbbért adnám. Beszélünk már erről. Azt mondják, miért legyünk mi szívesebbek, mikor annyi oldalról nyúz minket a város.

— Hm, a város? Ugy értem, hogy én nyúzlak, meg a többi asztalosok, vagy a gyári munkások feleségei, a tejsorban szikázódó cipészek, vagy a kevés fizetésű napszámosok?

— Én is éppég így mondtam — legyittem kirepedezett kezével, — de tudod, retentő sok lírák kell bedugdosni a tej árából.

— Akkor miért jöttél hozzám, Gangos?

— Mert lesül az arcomról a bőr. Nem igazság ez. Kéne írni egy levelet a tejbiztosnak. Ússék le a gépek tej árát. Tanulják meg, hogy ilyen is van, de...

— Na, gyerünk ki vele! Mi van szal a „de”-vel?

— Csak az, hogy a csizmaníp árát kéne előbb leereszteni. És a

DEBRECZEN 4. OLDAL 1949. VI. 24.

pulnak, főleg az aratás és a betakarítás. A termést a beadott vetésterület arányában osztják szét. A legfejlettebb a harmadik típusú csoport, ahol már nagy üzemszerűen művelik a földet a termést legalább 75 százalékban az elvégzett munka alapján osztják szét.

Jelenleg mintegy 570 csoport

Mikszáth gyöngyszemek

Meggyőződésem, hogy mind a szinpad, mind az elbeszélő témáknak még mindig jobban kell közeliedniük az élethez, lehányván azokat a béklyókat, melyeket az esztétika az öreg témákra azoknak a gyermekkorában rakott. E szabályokból némelyek, még a legjobbak, a szinte nélkülözhetetlenek közül is, ártanak a természetességnek és rontják az illuziót. Még talán a kerekdedség, a frappáns fordulatosság is. Hogy egy rossz hasonlattal éljek (de talán nem is rossz), ha egy ruhának az illuziót kell kellenie, hogy előberről van lehúva, azt akkor nagy hiba kivásálni, ámbár különben a kivásalt ruha szebb. Ugy ám, de az élő ember idomait jobban mutatná kivásalatlanul.

A nemesség egyre tódul a falvakból fel a fővárosba. Ez a nemesség nem azért jött fel, mint a franciáké Párisban, hogy a főváros fényét emelje; nem csillogni jött, hanem átalakulni vagy meghalni. Aki tönkrement otthon, ide jön összehúzódni, aki sikkasztott, ide jön elrejtőzni. Ambíció őrzi egyiket, nyomor kergeti a másikat, a szégyen veti ide a harmadikat. ... Aki még nincs itt, az is útban van már. Egy egész osztály (mely nemzet volt), mintha családi kriptája lenne a fényes város, ide temetkezik. Mert temetkezés ez. Még egy darabig vergődik, mint az eltévedt lepke a gázlámpa körül, még hivatkozik öseire, elmult szerepére, még felemlegeti elvándorolt holdját, még hallja a távolból elmorogóva paradés lovaknak csengőit, de már teljesen beadja derakát a százasok ellenének: az Allahnak, — mert az ő kezében van most a legnagyobb cipő.

Minden út az államhoz vezet. Ez a pusztuló nemesség, kiköszarvva innen, vagy a pisztolyhoz folyamodik, vagy megy tovább. És ez a tovább mindig lejjebb van. Míg végre a padlásszobák, a nyirkos pincék szörnyű szülőkkel elveleik a csillogó nemesi neveket egykedvűen.

Aki falun született, az meg nem szabadhat a falutól, hiába, tépi le az összes gyökereket, mekvek odafüzték, hiába lenekelik meg a városban, a falu utánajön, mint a kí-

működik és abból 72 százalék a harmadik típusú csoporthoz tartozik, 18 a második és 10 százalék az elsőhöz. Családtagokkal együtt 50-60 ezer tagjuk van a csoportoknak a művelésük alatt álló szántóterület mintegy 80.000 kat. hold. Az érdeklődés rendkívül nagy a termelőszövetkezeti csoportok iránt, kormányzatunk azonban csak szigorú elbírálás alapján adja meg az engedélyt az új csoportok megalakítására.

sérlet és hívja haza maga után. Most is otthon jártam. Minden a régi még, itt is, bent a faluban is. Mindent megnézegetek apróra s egy két óra múlva, amint előtérnek az elhalványodott emlékek, egyszerre csak legyűrök az egész harminc esztendőmet. Reggel még csak álom volt, hogy én valaha itt jártam, itt éltem, most már a többi az álom, az az idő az álom, amit a világban hanyódvá töltöttem...

A magyar nemesi élet kedvező talaja a kártyajátéknak. Egy fél millió unatkozó úr, kinek mindene bőven és mégis legőbb az ideje. Nem dolgozik, semmit, nem foglalkozik semmivel, szellemekre nem gondol, mert azokat nem ismeri, a nemzet összes évi irodalmát megveszi nyolc garason a kaseaj kalendáriumban s elolvassa egy fél nap alatt. Már aki tud olvasni... A magyar középosztályt a kártya vette tönkre, a tőurakat még inkább... A mi kezünkben bizony, földalomb, gyakran az arany is sárrá válik: legalább így vagyunk a kasszinókkal, melyek a közszellem, közműveltség ébresztésére lettek szervezve. Ha nagy Széchenyi feltámadna s bebelátogatna egy ilyen be, mehoznánk a látna, hogy közöngéses kártyabarlangba jutott, mely társadalmilag degenerálja azt az országot, amelynek azután kell még lennie!

A világ első távrepülése

1914-ben Pjotr Nikolajevics Nyeszterov, a kiváló orosz pilóta, a világ első repülője, aki balabukfocet hajót végre és aki a magas műrepülés elméletét megteremtette, távrepülésre indult Kievből Pétervárra. Nyelidov géptechnikusi repült és egy nap alatt 1250 kilométernyi távolságot tett meg. Utközben Nyeszterov Sztárov Bichoveben, Vitepszk-nél és Gorodkán leszállt és május 12-én este 9 óra 35 perckor Gatcsinában fimiselt. Ez volt a világ első távrepülése.

Oroszországban már Nyeszterov előtt is voltak hosszabb repülések. A legnagyobb volt az 1911-es Pétervár-moszkvai távrepülés. Akkor az első helyet Vasziljev pilóta vívta ki: 752 kilométeres utat tett meg 24 óra 41 perc 14 mp. alatt.

A kievii repülőklub pilótanövendékei nemrég megünnepelték a jelentős dá umot, a világ első távrepülésnek 35. évfordulóját. — A jövőnd pilóták — munkások, diákok —, akik a termelőstől el nem szakadva tanultak repülni, figyelmesen hallgatták a szószóló ató előadást Nyeszterovról, a kiváló orosz pilótáról. A szószóló pilóták, a dicső szóalini „súlyom madarak” beszéllettel továbbfejlesztik az orosz repülés legjobb hagyományait.

Kártyás társaságot leplezett le a rendőrség

A debreceni rendőrség büntető osztálya razzia során tetlen ére Balogh András, Lakatos István és Konczányi Károly téglavetői lakosokat, akik nagyobb összegben a „buszonégys” tiltott kártyajátékot üzték és hatóságí felszólításra sem voltak hajlandók a játékok abbahagyói. Mindhárom kártyást elárllították a rendőrségre, ahol megállapították, hogy Balogh András 22 éves Tegez utcai lakos ellen országos körözés is van kiadva, mert hétnapos büntetését nem töltötte ki. A tiltott szerenczejáték miatt megindult ellenük az eljárás.

